

Brüsszel, **XXX**
[...](2021) **XXX** draft

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

**Kritériumok a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek végrehajtásának
ösztönzésére nyújtott állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetőségének
elemzéséhez**

1. BEVEZETÉS

1. Ez a közlemény iránymutatásként szolgál a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek állami finanszírozásának állami támogatási szabályokkal összhangban történő értékeléséhez.
2. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek az uniós ipar és gazdaság szempontjából igen jelentős mértékben járulhatnak hozzá a fenntartható gazdasági növekedéshez, a munkahelyteremtéshez és a versenyképességhez, mivel kedvező továbbgyűrűző hatásuk a belső piacot és a társadalom egészét is érintik.
3. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek az EU egészéből vonnak be tudást, szakértelmet, pénzügyi forrásokat és gazdasági szereplőket azzal a szándékkal, hogy megoldást kínálnak azokra a jelentős mértékű piaci és rendszerszintű hiányosságokra és társadalmi kihívásokra, amelyek máskülönben nem lennének orvosolhatók. E projekteket úgy alakították ki, hogy a köz- és magánszféra együttesen vállalkozzon olyan nagyszabású projektekre, amelyek az EU és polgárai számára jelentős előnyöket biztosítanak.
4. Azok a projektek minősülhetnek közös európai érdeket szolgáló fontos projekteknek, amelyek olyan szakpolitikát és tevékenységet támogatnak, amelyek közös európai célkitűzéseket valósítanak meg, különös tekintettel az európai zöld megállapodásra¹, a digitális stratégiára², az új európai iparstratégiára³ és az Európai Helyreállítási Eszközre (Next Generation EU)⁴. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek hozzájárulhatnak a – például a Covid19-világjárvány okozta – súlyos gazdasági zavarok utáni fenntartható helyreállításhoz is, és támogatják az EU társadalmi és gazdasági rezilienciájának megerősítésére irányuló erőfeszítéseket.
5. A kkv-stratégiát⁵ figyelembe véve fontos, hogy a kkv-k részt vehessenek a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekben és élvezhessék azok előnyeit. A Bizottság az értékelés során figyelembe veszi majd azokat a körülményeket, amelyek fennállása esetén kisebb a valószínűsége annak,

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final, 2019. december 11.

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa digitális jövőjének megtervezése, COM(2020) 67 final, 2020. február 19.

³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Új európai iparstratégia, COM(2020) 102 final, 2020. március 10.

⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért, COM(2020) 456 final, 2020. május 27.

⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért, COM(2020) 103 final, 2020. március 10.

hogy a bejelentett támogatás indokolatlanul torzítja a versenyt, például összegéből adódóan.

6. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek kialakítása nagyarányú részvételt tesz szükségessé a közigazgatási szervek részéről, melynek hiányában maga a piac nem finanszírozna ilyen jellegű projekteket. Amennyiben az ilyen projektek közfinanszírozása állami támogatásnak minősül, e közlemény állapítja meg azokat a szabályokat, amelyeket a belső piacon érvényesülő egyenlő versenyfeltételek fenntartása érdekében alkalmazni kell.
7. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető valamely, közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására nyújtott támogatás. Ennek megfelelően e közlemény iránymutatást nyújt azokkal a kritériumokkal kapcsolatban, melyeket a Bizottság a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek megvalósításának előmozdítása érdekében nyújtott állami támogatás értékelésére alkalmaz. Az alkalmazási kör meghatározását követően a közlemény megállapítja azokat a kritériumokat, amelyek alapján a Bizottság értékeli a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek jellegét és jelentőségét az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése b) pontjának alkalmazása céljából. Ezt követően a dokumentum kifejti, hogy a Bizottság miként értékeli az európai közérdeket képviselő jelentős projektek állami finanszírozásának az állami támogatási szabályokkal való összeegyeztethetőségét.
8. A közlemény nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek megvalósításának előmozdítására nyújtott valamely támogatás az EUMSZ egyéb rendelkezései – nevezetesen az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja és az érintett rendelkezések végrehajtási szabályai – alapján is a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősülhet. Ezek a rendelkezések azonban nem feltétlenül foglalkoznak megfelelő mértékben a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek relevanciájával, sajátosságaival és jellemzőivel. Ezek egyedi támogathatósági, összeegyeztethetőségi és eljárási rendelkezéseket tehetnek szükségessé, ahogy az ebben a közleményben is szerepel.

2. ALKALMAZÁSI KÖR

9. A Bizottság a jelen közleményben foglalt elveket a gazdasági tevékenység valamennyi ágazatában alkalmazni fogja a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekre.
10. E közlemény nem alkalmazandó a következőkre:
 - a) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban⁶ vagy azt módosító vagy annak helyébe lépő bármely iránymutatásban meghatározott, nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott

⁶ Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.). Az említett iránymutatás 23. pontjában foglaltak szerint létének fenyegetettsége miatt a nehéz helyzetben lévő vállalkozás nem tekinthető megfelelő eszköznek az egyéb közérdekű politikai célkitűzések elősegítésében mindaddig, amíg életképessége nem biztosítható.

támogatásból álló intézkedések, kivéve azon vállalkozások esetében, amelyek 2019. december 31-én nem voltak nehéz helyzetben, de a 2020. január 1-jétől kezdődő időszakban nehéz helyzetben lévő vállalkozásokká váltak, mindaddig, amíg az ideiglenes keretrendszer alkalmazták;

- b) Olyan vállalkozás támogatására irányuló intézkedések, amellyel szemben valamely támogatás visszafizettetésére kötelező olyan bizottsági határozat van érvényben, amely a támogatást jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánította;
- c) Olyan támogatási intézkedések, amelyek önmagukban, a hozzájuk kapcsolt feltételek, vagy finanszírozási módszerük révén szükségképpen az uniós jog⁷ megsértésével járnak, különösen:
 - i. olyan támogatási intézkedések, amelyek értelmében a támogatás nyújtása ahhoz a feltételhez kötött, hogy a kedvezményezett központi székhelye az adott tagállamban legyen, vagy túlnyomórészt abban a tagállamban legyen letelepedett,
 - ii. olyan támogatási intézkedések, amelyek értelmében a támogatás nyújtása ahhoz a feltételhez kötött, hogy a kedvezményezett belföldön előállított termékeket, illetve belföldi szolgáltatásokat vegyen igénybe,
 - iii. olyan támogatási intézkedések, amelyek korlátozzák a kedvezményezett azon lehetőségét, hogy a projekt során szerzett kutatási, fejlesztési és innovációs eredményeket más tagállamokban hasznosítsa.

3. JOGOSULTSÁGI FELTÉTELEK

- 11. Annak meghatározása során, hogy egy projekt az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése b) pontjának hatálya alá tartozik-e vagy sem, a Bizottság a 3.1., 3.2. és 3.3. szakaszban meghatározott kritériumokat fogja alkalmazni.

3.1. A projekt fogalmának meghatározása

- 12. A támogatási javaslatnak olyan önálló projektre kell vonatkoznia, amelynek egyértelműen meghatározottak a célkitűzései, valamint a végrehajtási feltételei, beleértve annak résztvevőit és finanszírozását is⁸.
- 13. A Bizottság „integrált projekteket”, azaz közös struktúrába, ütemtervbe vagy programba ágyazott, egyazon célkitűzéssel bíró és koherens rendszerszintű megközelítés jellemezte önálló projektek csoportját is támogathatónak minősíthet. Az integrált projektek egyedi alkotóelemei kapcsolódhatnak az

⁷ Lásd például a C-156/98. sz., *Németország kontra Bizottság* ügyben 2000-ben hozott ítélet (ECLI:EU:C:2000:467) 78. pontját, valamint a C-333/07. sz., *Régie Networks kontra Rhone Alpes Bourgogne* ügyben 2008-ban hozott ítélet (ECLI:EU:C:2008:764) 94–116. pontját.

⁸ Kutatás-fejlesztés esetén, amennyiben két vagy több projekt nem választható el egyértelműen egymástól, és különösen amikor a technológiai siker valószínűsége az érintett projektek tekintetében nem független egymástól, azok egyetlen projektnek tekintendők.

ellátási lánc eltérő szintjeihez, azonban egymást kiegészítőnek kell lenniük és jelentős hozzáadott értéket kell képviselniük az európai szintű célkitűzés eléréséhez való hozzájárulásuk során⁹.

3.2. Közös európai érdek

3.2.1. Általános kumulatív kritériumok

14. A projektnek konkrét, egyértelmű és azonosítható módon kell hozzájárulnia egy vagy több uniós célkitűzéshez vagy stratégiához, és jelentős hatást kell gyakorolnia a fenntartható növekedésre, a társadalmi kihívások kezelésére vagy az uniós szintű értékteremtésre.
15. A projektnek lényegesen hozzá kell járulnia az EU célkitűzéseire, például kiemelten fontosnak kell lennie az európai zöld megállapodás¹⁰, a digitális stratégia¹¹ és az európai adatstratégia¹², az új európai iparstratégia¹³, a Next Generation EU¹⁴, a kutatás és az innováció szolgálatában álló új Európai Kutatási Térség¹⁵, a körforgásos gazdaságra vonatkozó új uniós cselekvési terv¹⁶, vagy az EU azon célkitűzése szempontjából, hogy 2050-re klímasemlegessé váljon.
16. A projektnek bizonyítania kell, hogy olyan jelentős piaci vagy rendszerszintű hiányosságok leküzdésére irányul, amelyek miatt a projektet a támogatás hiányában nem tudnák ugyanolyan mértékben vagy ugyanolyan módon végrehajtani, vagy olyan társadalmi kihívások kezelésére, amelyeket egyébként nem lehetne kezelni vagy orvosolni.
17. Amennyiben a projekt jellege nem indokol kisebb résztvevői számot¹⁷, a projektet rendszerint legalább négy tagállam részvételével kell megvalósítani,

⁹ A továbbiakban az önálló projektekre és az integrált projektekre egyaránt „projekt”-ként történik hivatkozás.

¹⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final, 2019. december 11.

¹¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa digitális jövőjének megtervezése, COM(2020) 67 final, 2020. február 19.

¹² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európai adatstratégia, COM(2020) 66 final, 2020. február 19.

¹³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Új európai iparstratégia, COM(2020) 102 final, 2020. március 10.

¹⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért, COM(2020) 456 final, 2020. május 27.

¹⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában, COM(2020) 628 final, 2020. szeptember 30.

¹⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv, COM(2020) 98 final, 2020. március 11.

¹⁷ Kisebbségi számú tagállam részvétele például akkor lehet indokolt, ha a projekt olyan összekapcsolt kutatási

és előnyeinek nem csupán a finanszírozó tagállamokban, hanem az EU jelentős részében jelentkezniük kell. A projektből származó előnyöket egyértelműen, konkrét és azonosítható módon kell meghatározni¹⁸.

18. Minden tagállam számára valódi lehetőséget kell biztosítani az alakulóban lévő projektekben való részvételre. Amennyiben a projekt jellege másként nem indokolja, a bejelentő tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy valamennyi tagállamot tájékoztatták a projekt létrejöttének lehetőségéről, többek között kapcsolatfelvételek, szövetségek, találkozók vagy kapcsolatépítő rendezvények útján, és megfelelő lehetőséget biztosítottak számukra a részvételre.
19. A projektből származó előnyök nem korlátozódhatnak az érintett vállalkozásokra vagy az érintett ágazatra, hanem az eredményeknek egyértelműen, konkrét és azonosítható módon meghatározott kedvező továbbgyűrűző hatásaik (köztük az értéklánc különböző szintjeire, illetve a beszerzési és az értékesítési piacokra gyakorolt szisztémás hatások, vagy az egyéb ágazatokban jelentkező alternatív felhasználás vagy modális váltás) révén az uniós gazdaság, illetve társadalom szélesebb körében, fokozott alkalmazhatósággal kell hasznosulniuk.
20. A projekthez a kedvezményezettnek jelentős társfinanszírozást kell nyújtania.
21. A projektnek tiszteletben kell tartania a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, valamint biztosítani kell a környezeti szempontból káros támogatások fokozatos kivezetését, melyre az európai zöld megállapodás is felszólít¹⁹.

3.2.2. Általános kedvező indikátorok

22. A 3.2.1. pontban ismertetett kumulatív kritériumokon felül a Bizottság kedvezőbb elbánást biztosít a következő körülmények fennállása esetén:
 - a) A projektet a Bizottság vagy a Bizottság által felhatalmazott más szerv – köztük az Európai Beruházási Bank és az Európai Beruházási Alap – bevonásával alakítják ki;
 - b) A projektet a Bizottság vagy a Bizottság által felhatalmazott más szerv bevonásával választják ki, feltéve, hogy e szerv e célból végrehajtó struktúráként lép fel;

infrastruktúrát és TEN-T projekteket érint, amelyek alapvető transznacionális jelentőséget képviselnek, mivel fizikai összeköttetésben lévő, határokon átnyúló hálózat részét képezik vagy a határokon átnyúló forgalomirányítást, illetve interoperabilitást lehetővé tévő szerepük van.

¹⁸ Önmagában az a tény, hogy a projekt megvalósításában különböző országok vállalkozásai vesznek részt, vagy valamely kutatási infrastruktúrát később olyan vállalkozások vesznek igénybe, melyeket különböző tagállamokban jegyeztek be, nem elegendő a közös európai érdeket szolgáló fontos projekt minősítéshez. A Bíróság megalapozottnak találta azt a bizottsági megközelítést, melynek értelmében egy projekt a 107. cikk (3) bekezdésének b) pontja alkalmazásában akkor tekinthető közös európai érdeket szolgáló fontos projektnek, ha transznacionális európai program részeként több tagállam kormányja együttesen támogatja, vagy több tagállam valamely közös kockázattal szembeni együttes fellépése nyomán jön létre. A C-62/87. és 72/87. sz. *Exécutif régional wallon és SA Glaverbel kontra Bizottság* egyesített ügy [1988], ECLI:EU:C:1988:132., 22. pont.

¹⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final, 2019. december 11.

- c) A projekt irányítási struktúráját a Bizottság vagy a Bizottság által felhatalmazott más szerv, valamint a részt vevő tagállamok bevonásával alakítják ki;
- d) A projekt a partnerek számát, a különböző ágazatok szervezeteinek bevonását vagy a különböző méretű vállalkozások részvételét, valamint különösen a különböző tagállamokban működő nagyvállalatok és kis- és középvállalkozások közötti együttműködést illetően fontos együttműködést tesz szükségessé;
- e) A projekt uniós alaptól²⁰ származó társfinanszírozásban részesül közvetett, közvetlen vagy megosztott irányítás mellett;
- f) A projekt figyelembe veszi a taxonómiai rendeletet²¹.

3.2.3. Egyedi kritériumok

- 23. A kutatás-fejlesztési és innovációs (K+F+I) projekteknek nagy horderejű innovációt kell képviselniük, vagy a K+F+I tekintetében lényeges hozzáadott értéket kell biztosítaniuk az érintett ágazat tudományos és technikai állásának fényében.
- 24. Az első ipari hasznosítást magukban foglaló projekteknek jelentős kutatási és innovációs tevékenység, illetve alapvetően innovatív termelési eljárás alkalmazásával kell új termék vagy szolgáltatás kifejlesztését lehetővé tenniük. A meglévő termelőberendezések innovatív vetületet nélkülöző rendszeres korszerűsítése és meglévő termékek továbbfejlesztése nem minősül első ipari hasznosításnak.
- 25. E közlemény alkalmazásában az első ipari hasznosítás a kísérleti létesítmények bővítésére, bemutató üzemekre vagy a maga nemében újnak minősülő berendezésre és létesítményre utal, és a tesztelési szakaszt is felölelő kísérleti stádiumot követő szakaszt foglalja magában, ám a tömegtermelést és a kereskedelmi tevékenységeket nem²². Első ipari hasznosítási tevékenységek finanszírozhatók állami támogatásból, amennyiben az első ipari hasznosítás K+F+I tevékenység eredménye és maga is igen jelentős K+F+I komponenst tartalmaz, amely a projekt sikeres megvalósításának szerves és szükséges elemét képezi. Nem szükséges, hogy ugyanaz a szervezet végezze az első ipari hasznosítást és a K+F+I tevékenységet, amennyiben az előbbi jogot szerez a megelőző K+F+I tevékenység eredményeinek felhasználására, továbbá mind a K+F+I tevékenység, mind az első ipari hasznosítás a projekt részét képezi.

²⁰ Az EU intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai és más szervei által központilag kezelt olyan uniós finanszírozás, amely sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozik a tagállam ellenőrzése alá, nem minősül állami támogatásnak. Az állami támogatás kumulálható egy uniós alaptól származó finanszírozással, amennyiben a 36. pontban foglalt feltétel teljesül.

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, HL L 198., 2020.6.22., 13. o.

²² A tesztelési szakaszhoz kapcsolódó korlátozott atipikus értékesítések – beleértve a minták értékesítését, továbbá a visszajelzésekhez szükséges vagy a tanúsítással kapcsolatos értékesítést – nem tartoznak a „kereskedelmi tevékenység” fogalmába.

26. A környezetvédelmi, energetikai, közlekedési, egészségügyi vagy digitális projekteknek – amennyiben nem tartoznak a 23. és 24. pont hatálya alá – nagy jelentőséggel kell bírniuk az EU környezetvédelmi, éghajlat-politikai, energetikai (beleértve az energiaellátás biztonságát), közlekedési, egészségügyi vagy digitális stratégiái szempontjából, vagy jelentős mértékben hozzá kell járulniuk a belső piachoz, ideértve többek között az említett konkrét ágazatokat is.

3.3. A projekt fontossága

27. Egy projekt akkor minősül közös európai érdeket szolgáló fontos projektnak, ha mennyiségi vagy minőségi szempontból jelentős. Kifejezetten fontosnak kell lennie méretét vagy alkalmazási körét tekintve, és/vagy igen figyelemreméltó technológiai vagy pénzügyi kockázatot kell magában hordoznia.

4. ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGI KRITÉRIUMOK

28. A belső piac és a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek megvalósításának előmozdítására nyújtott támogatás EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében vett összeegyeztethetőségének értékelésekor a Bizottság a 4.1., a 4.2. és a 4.3. szakaszban foglalt kritériumokat veszi figyelembe²³.
29. A Bizottság mérlegelési tesztet értékel, hogy a várható kedvező hatások felülmúlják-e a lehetséges kedvezőtlen hatásokat.
30. Figyelembe véve a projekt jellegét, a Bizottság megállapíthatja, hogy a piaci vagy rendszerszintű hiányosságok, illetve társadalmi kihívások megléte, valamint az európai közérdekhez nyújtott hozzájárulás teljesül az integrált projekt egyes elemei tekintetében, amennyiben a projekt megfelel a fenti 3. pontban foglalt jogosultsági feltételeknek.

4.1. A támogatás szükségessége és arányossága

31. A támogatás nem fordítható valamely projekt azon költségeinek támogatására, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja egy gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát. Teljesülnie kell annak a feltételnek, hogy támogatás hiányában a projekt nem lenne megvalósítható, vagy kisebb kiterjedéssel, illetve alkalmazási körrel lenne megvalósítható, vagy csak más módon, a várható előnyök jelentős korlátozása mellett lenne megvalósítható²⁴. A támogatás csak akkor tekinthető arányosnak, ha kevesebb támogatással nem lehetne elérni ugyanazt az eredményt.

²³ A Bíróság álláspontja értelmében a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek összeegyeztethetőségének értékelése terén. A C-62/87. és 72/87. sz. *Exécutif régional wallon és SA Glaverbel* kontra *Bizottság* egyesített ügy [1988], ECLI:EU:C:1988:132., 21. pont.

²⁴ A támogatási kérelemnek meg kell előznie a munkák kezdetét, amely a beruházással kapcsolatos építési munkálatok megkezdése, a berendezések megrendelésére vonatkozó első biztos elkötelezettség vagy a beruházást visszafordíthatatlanná tevő egyéb kötelezettségvállalás közül az, amelyekre előbb kerül sor. Nem tekintendő a munkák megkezdésének a földterület megvásárlása és az olyan előkészítő munka, mint az engedélyek beszerzése és az előzetes megvalósíthatósági tanulmányok készítése.

32. A tagállamnak a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania a támogatott projekttel kapcsolatos megfelelő információkat, és egy átfogó kontrafaktuális forgatókönyvet, amely azt a helyzetet méri fel, amelyben egyetlen tagállam sem nyújt támogatást. A kontrafaktuális forgatókönyv bemutathatja, hogy a projektnek nincs alternatívája, vagy bemutathat egy, a kedvezményezett által belső döntéshozatala folyamán fontolóra vett alternatív projektet, vagy olyan alternatív projektre is hivatkozhat, melyet részben vagy egészében az EU-n kívül valósítanak meg. A kedvezményezett által bemutatott kontrafaktuális forgatókönyv hitelességének bizonyítása érdekében felkérjük a bejelentő tagállamot, hogy nyújtsa be a kedvezményezett vonatkozó belső dokumentumait, például az ilyen alternatív projekteket megvitató igazgatótanácsi prezentációkat, elemzéseket, jelentéseket és tanulmányokat.
33. Alternatív projekt hiányában a Bizottság ellenőrzi, hogy a támogatási összeg ne haladja meg a támogatott projekt kellő jövedelmezőségéhez minimálisan szükséges mértéket, például azzal, hogy lehetővé teszi olyan belső megtérülési ráta elérését, amely összhangban áll az ágazat- vagy vállalat-specifikus referenciaértékkel vagy elvárt hozammal. E célból használhatók továbbá olyan normál megtérülési ráták, amelyeket a kedvezményezett más, hasonló típusú beruházási projektek esetében ír elő, továbbá a vállalkozás teljes tőkeköltsége, vagy az érintett ágazatban általában tapasztalt megtérülések is. Valamennyi releváns várható költséget és hasznót a projekt teljes élettartama alatt kell számításba venni.
34. A támogatás maximális szintjét az elszámolható költségekhez viszonyítva megállapított finanszírozási hiány határozza meg. Amennyiben azt a finanszírozási hiány elemzése indokolja, a támogatási intenzitás az elszámolható költségek egészét is elérheti. A finanszírozási hiány a beruházás élettartama során előforduló pozitív és negatív, megfelelő diszkonttényező alapján jelenértékre diszkontált pénzforgalom különbözete, amely tükrözi a projekt kedvezményezettje számára a projekt végrehajtásához szükséges megtérülési rátát, a felmerült kockázatok figyelembevételével. Az elszámolható költségeket a melléklet²⁵ állapítja meg.
35. Amennyiben – például belső vállalati dokumentumokkal – kimutatható, hogy a támogatás kedvezményezettjének egyértelműen választási lehetősége van egy támogatott projekt, illetve egy támogatásban nem részesülő alternatív projekt megvalósítása között, a Bizottság összehasonlítja a beruházás várható nettó jelenértékét a támogatott projekten és az alternatív projekten belül, tekintetbe véve a különböző üzleti forgatókönyvek bekövetkezéének valószínűségét.
36. A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek megvalósításának előmozdítására nyújtott állami támogatás halmozható uniós finanszírozással vagy más állami támogatással, feltéve, hogy az ugyanazon elszámolható költségekhez nyújtott közfinanszírozás teljes összege nem haladja meg az uniós jog alkalmazandó szabályaiban meghatározott legkedvezőbb finanszírozási arányt.

²⁵ Integrált projekt esetében az elszámolható költségeket az egyes projektek szintjén kell részletezni.

37. Annak biztosítása érdekében, hogy az állami támogatás arányos maradjon és a szükséges mértékre korlátozódjon, a Bizottság további biztosítékként felkérheti a bejelentő tagállamot egy visszakövetelési mechanizmus végrehajtására. A visszakövetelési mechanizmusnak biztosítania kell a nyereségek kiegyensúlyozott megosztását, ha a projekt nyereségesebb a finanszírozási hiány elemzésében előre jelzettnél. Ezt a mechanizmust úgy kell kialakítani, hogy a kedvezményezetteket továbbra is beruházásaik és projektjeik teljesítményének maximalizálására ösztönözzék. A tagállamokat semmi sem akadályozza abban, hogy további vagy szigorúbb visszakövetelési mechanizmusokat alkalmazzanak.
38. Elemzése során a Bizottság a következő tényezőket veszi figyelembe:
- a) A szándékolt változás pontos meghatározása: a tagállamnak pontosan meg kell határoznia, hogy az állami támogatás eredményeképpen milyen magatartásbeli változás várható, azaz számítani lehet-e új projekt elindítására, vagy valamely projekt kiterjedésének, alkalmazási körének vagy ütemének növekedésére. A magatartásban bekövetkezett változást annak összevetésével kell meghatározni, hogy támogatással, illetve támogatás hiányában milyen eredménnyel és szinten valósulna meg a szándékolt tevékenység. A két forgatókönyv eltérése mutatja a támogatási intézkedés hatását és az abból következő ösztönző hatást;
 - b) A jövedelmezőség szintje: ha a projekt önmagában nem lenne kellően jövedelmező ahhoz, hogy egy magánvállalkozás megvalósítsa, ám a társadalom számára jelentős előnyökkel bírna, nagyobb a valószínűsége annak, hogy a támogatás ösztönző hatással bír.
39. A nemzetközi kereskedelem tényleges vagy lehetséges közvetlen vagy közvetett torzulásainak kiküszöbölése érdekében a Bizottság számításba veheti azt a tényt, hogy az EU-n kívüli versenytársak hasonló projektekhez – közvetlenül vagy közvetve – azonos intenzitású támogatást kaptak (az elmúlt három évben), illetve kapnak a jövőben. Mindazonáltal amennyiben valószínűsíthető, hogy a nemzetközi kereskedelem torzulásai több mint három év elteltével jelentkeznek – tekintettel a szóban forgó ágazat sajátos jellegére –, a referencia-időszakot ennek megfelelően meg lehet hosszabbítani. Az érintett tagállam lehetőség szerint elegendő információt szolgáltat a Bizottságnak a helyzet megfelelő értékeléséhez, különösen harmadik országbeli versenytársak versenyelőnye figyelembevételének szükségességéhez. Ha a Bizottságnak nem állnak rendelkezésére a megítélt vagy javasolt támogatásra vonatkozó bizonyítékok, akkor határozatát közvetett bizonyítékokra is alapozhatja. A Bizottság megfelelő intézkedéseket hozhat az EU-n kívül kapott támogatásokból eredő versenytorzulások kezelésére is.
40. A bizonyítékokat összegyűjtése során a Bizottság vizsgálati jogkörével is élhet²⁶.

²⁶ Lásd az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2013. július 22-i 734/2013/EU tanácsi rendelet 1. cikkének (3) bekezdését (HL L 204., 2013.7.31., 15. o.).

41. A támogatási eszközt azon piaci és egyéb jelentős rendszerszintű hiányosságokra tekintettel kell megválasztani, amelyek felszámolására a támogatás törekszik. Például amikor a forráshoz jutás hiánya jelenti a mögöttes problémát, a tagállamoknak általában likviditási támogatás – például hitel vagy garancia – formájában kell támogatást nyújtaniuk²⁷. Amennyiben arra is szükség van, hogy a kockázatban bizonyos mértékben a vállalkozás is osztozzon, általában a visszafizetendő előleg az előnyben részesítendő támogatási eszköz. A visszafizetendő támogatási eszközöket általában kedvező indikátornak tekintik.
42. A Bizottság kedvezőbb elbírálásban részesíti azokat a projekteket, amelyekhez a kedvezményezettek maguk igen jelentős hozzájárulást nyújtanak, vagy független magánbefektetők jelentős hozzájárulást nyújtanak. A tárgyi eszközök és immateriális javak, valamint földterület formájában nyújtott hozzájárulásokat piaci áron kell elszámolni.
43. A kedvezményezettek versenyszerű, átlátható és megkülönböztetésmentes eljárás útján történő kiválasztását kedvező indikátornak tekintik.

4.2. A verseny indokolatlan torzulásainak megelőzése és a mérlegelési teszt

44. A tagállamoknak bizonyítékkal kell alátámasztaniuk, hogy a javasolt támogatási intézkedés megfelelő szakpolitikai eszközként szolgál a projekt célkitűzésének megvalósításához. Nem tekinthető megfelelőnek a támogatási intézkedés, amennyiben ugyanaz az eredmény elérhető más, kevésbé torzító szakpolitikai eszközökkel vagy támogatási eszközökkel.
45. A támogatás összeegyeztethetősége érdekében a támogatási intézkedésnek a verseny és a tagállamok közötti kereskedelem torzulása tekintetében jelentkező negatív hatásait korlátozni kell, és azokat meg kell haladniuk a közös európai érdekű célkitűzések megvalósítása tekintetében jelentkező pozitív hatásoknak.
46. A támogatási intézkedés negatív hatásainak értékelésekor a Bizottság a verseny torzulásainak elemzését a többletkapacitás kockázata mellett arra a várható hatásra összpontosítja, amelyet a támogatás az érintett termékpiacon – köztük a beszerzési és az értékesítési piacon – a vállalkozások közötti versenyre gyakorol.
47. A Bizottság értékeli a piac lezárásának és az erőfölénynek a kockázatát, különösen a kutatási eredmények hiánya vagy korlátozott terjesztése esetén. Az infrastruktúra²⁸ építését magában foglaló projekteknek meg kell felelniük az infrastruktúrához való nyílt és megkülönböztetésmentes hozzáférés, valamint a megkülönböztetésmentes árképzés és hálózatüzemeltetés elveinek, beleértve az uniós jogban lefektetett elveket is²⁹.

²⁷ A garancia formájában nyújtott támogatásnak korlátozott időtartamra kell szólnia, a kölcsönként nyújtott támogatások esetében pedig visszafizetési határidőket kell előírni.

²⁸ A kétségek elkerülése érdekében: a kísérleti gyártósorok nem tekintendők infrastruktúrának.

²⁹ Energetikai infrastruktúrát magában foglaló projekt esetében a projekt a belső piacra vonatkozó jogszabályok által előírt esetekben díjtétel- és hozzáférési szabályozás, valamint szétválasztási követelmények hatálya alá tartozik.

48. A Bizottság értékeli a kereskedelemre gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásokat, köztük a tagállamok közötti támogatási verseny kockázatát, mely különösen felerősödhet egy adott helyszín kiválasztása kapcsán.
49. A kereskedelemre gyakorolt lehetséges negatív hatások értékelése során a Bizottság mérlegelni fogja, hogy a támogatás feltétele-e a kedvezményezett termelési tevékenységének vagy bármely más tevékenységének az EGT-n belüli másik országból a támogatást nyújtó tagállam területére való áthelyezése. Ez a feltétel károsnak tűnne a belső piacra nézve, a kedvezményezett EGT-n belüli eredeti letelepedése szerinti helyen ténylegesen bekövetkező munkahelymegszűnések számától függetlenül is.

4.3. Átláthatóság

50. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a következő információkat közzétegyék a Bizottság Támogatásátláthatósági Moduljában vagy egy átfogó állami támogatási honlapon, nemzeti vagy regionális szinten:
- a) Az egyedi támogatás nyújtásáról szóló határozatnak és végrehajtási rendelkezéseinek a teljes szövege, vagy az azokra mutató hivatkozás;
 - b) A támogatást nyújtó hatóság vagy hatóságok megnevezése;
 - c) Az egyes kedvezményezettek neve és azonosítója, kellően indokolt esetekben, és a Bizottságnak az állami támogatásokra vonatkozó határozatokkal kapcsolatos szakmai titoktartásról szóló bizottsági közleménnyel³⁰ összhangban történő jóváhagyásától függően az üzleti titkok és az egyéb bizalmas információk kivételével;
 - d) A támogatási eszköz³¹, a támogatástartalom és – amennyiben eltér – a támogatás névértéke, az egyes kedvezményezetteknek nemzeti valutában megítélt teljes összegként kifejezve;
 - e) A jóváhagyás időpontja és a közzététel időpontja;
 - f) A vállalkozás típusa (kis- vagy középvállalkozás/nagyvállalkozás);
 - g) Annak a régiónak a megnevezése NUTS II vagy annál alacsonyabb szinten, ahol a kedvezményezett található;
 - h) Az az elsődleges gazdasági ágazat, amelyben a vállalkozás a tevékenységét folytatja (NACE-csoport szinten);
 - i) A támogatás célja.
51. Az információk közzétételével kapcsolatos követelmény az 500 000 EUR-t meghaladó összegű egyedi támogatások nyújtására alkalmazandó. Ezeket az információkat a támogatás odaítéléséről szóló határozat meghozatalát

³⁰ C(2003) 4582, HL C 297., 2003.12.9., 6. o.

³¹ Vissza nem térítendő támogatás/Kamatattámogatás; Hitel/visszafizetendő előlegek/visszatérítendő hozzájárulás; Garancia; Adókedvezmény vagy adómentesség; Kockázatfinanszírozás; Egyéb (kérjük, fejtsse ki). Amennyiben a támogatást több támogatási eszköz révén nyújtják, a támogatási összeget eszközönként kell megadni.

követően közzé kell tenni, legalább 10 évig meg kell őket őrizni, és korlátozás nélkül elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára³².

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

5.1. Bejelentési kötelezettség

52. Az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamoknak minden esetben előzetesen be kell jelenteniük a Bizottságnak a támogatás nyújtására és módosítására irányuló szándékukat, beleértve a közös európai érdeket szolgáló fontos projekteknek nyújtandó támogatásokat is.
53. Az egyazon közös európai érdeket szolgáló fontos projektben részt vevő tagállamok felkérést kapnak, hogy lehetőség szerint közös bejelentést nyújtsanak be a Bizottságnak, amely magában foglalja a közös európai érdeket szolgáló fontos projektet leíró és a projekt támogathatóságát alátámasztó közös szöveget is.

5.2. Utólagos értékelés és jelentés

54. A projekt kivitelezése során rendszeresen jelentéseket kell készíteni. Adott esetben a Bizottság utólagos értékelés elvégzését kérheti.

5.3. Alkalmazás

55. E közlemény 2022. január 1-jétől alkalmazandó.
56. A Bizottság e közleményben meghatározott elveket fogja alkalmazni minden olyan bejelentett támogatási projektre vonatkozóan, amellyel kapcsolatban a közlemény alkalmazandóvá válását követően kell határozatot hoznia, még akkor is, ha a projekteket ezen időpont előtt jelentették be.
57. A jogellenes állami támogatás értékelésére alkalmazandó szabályok megállapításáról szóló közleménnyel³³ összhangban a Bizottság a be nem jelentett támogatások esetén e közleményt alkalmazza akkor, ha a támogatást a közlemény alkalmazandóvá válását követően ítélték oda, és a támogatás odaítélésekor hatályban lévő szabályokat alkalmazza a támogatás odaítélésének minden más esetére.

³² Ezeket az információkat a támogatás odaítélésétől számított 6 hónapon belül kell közzétenni. Jogellenes támogatások esetén a tagállamoknak a Bizottság vonatkozó határozatától számított 6 hónapon belül gondoskodniuk kell ezen információ utólagos közzétételéről. Az információkat olyan formátumban kell elérhetővé tenni, amely lehetővé teszi az adatok keresését, kivonatolását és az interneten való egyszerű közzétételét, például CSV vagy XML formátumban.

³³ A Bizottság közleménye a jogellenes állami támogatások értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról (HL C 119., 2002.5.22., 22. o.).

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, **XXX**
[...](2021) **XXX** draft

ANNEX 1

MELLÉKLET

a következőhöz:

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

**Kritériumok a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek végrehajtásának
ösztönzésére nyújtott állami támogatások belső piaccal való összeegyeztethetőségének
elemzéséhez**

MELLÉKLET
ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

- a) Megvalósíthatósági tanulmányok, ideértve az előkészítő műszaki tanulmányokat és a projekt megvalósításához szükséges engedélyek beszerzési költségét.
- b) A projekt mértékéig és időtartamára igénybe vett eszközök és felszerelések (köztük létesítmények és szállítójárművek) költségei. Amennyiben ezeket az eszközök és felszerelések teljes élettartamát nem a projektnél használják fel, csak a projekt élettartamának megfelelő – a szokásos számviteli módszereknek megfelelően kiszámított – értékcsökkenési költségek minősülnek elszámolható költségeknek.
- c) A projekt mértékéig és időtartamára igénybe vett épületek, infrastruktúra és földterület akvizíciós (vagy építési) költségei. Amennyiben e költségeket nem az értékcsökkenési költségek, hanem a kereskedelmi átvételi érték vagy a ténylegesen felmerülő tőkeköltségek tekintetében határozzák meg, a földterület, épület vagy infrastruktúra maradványértékét előzetesen vagy utólagosan ki kell vonni a finanszírozási hiányból.
- d) Egyéb anyagok, fogyóeszközök és a projekthez szükséges hasonló termékek költségei.
- e) Szabadalmak és más immateriális eszközök megszerzésével, érvényesítésével és védelmével kapcsolatos költségek. A szerződéses kutatás, ismeretek és a külső forrásokból a piaci feltételeknek megfelelően megvásárolt vagy licencia alapján felhasználható szabadalmak, valamint a tanácsadás és ezzel egyenértékű szolgáltatások költségei, ha azokat kizárólag a projekthez veszik igénybe.
- f) Közvetlenül a K+F+I tevékenységek – köztük az első ipari hasznosításhoz kapcsolódó K+F+I tevékenységek – vonatkozásában felmerülő személyzeti és igazgatási költségek (ideértve az általános költségeket is), illetve infrastrukturális projekt esetében az infrastruktúra létesítése közben felmerülő költségek.
- g) Első ipari hasznosításra irányuló projektnek nyújtott támogatás esetén a projekt mértékéig és időtartamában felmerült tőkekiadások és az igazgatási kiadások, amennyiben az ipari hasznosítás olyan K+F+I tevékenység eredménye, amely a projekt sikeres megvalósításának szerves és szükséges része, és maga is igen jelentős K+F+I komponenst tartalmaz. Az igazgatási kiadásoknak a projekt említett komponenséhez kell kapcsolódniuk.
- h) Indokolt esetben egyéb, a projekt megvalósításához elválaszthatatlanul kapcsolódó költségek is elfogadhatók, a g) pont hatályán kívül eső működési költségek kivételével.